

Het verhaal van de Achterhoek

Naar een meerkleurige legenda voor de 21^e eeuw

Rijk en regio

Langjarig samenwerken

- een duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied en een (economisch) vitale regio waarin de **brede welvaart** centraal staat;
- borgen van de **bereikbaarheid**;
- ... een duurzame samenwerking in de **transitie van het landelijk gebied**, in **samenhang met de opgave voor wonen, werken en recreëren**;
- ... **leren** in deze casus voor oplossingen in andere regio's.

Rijk en regio

experimenteren met

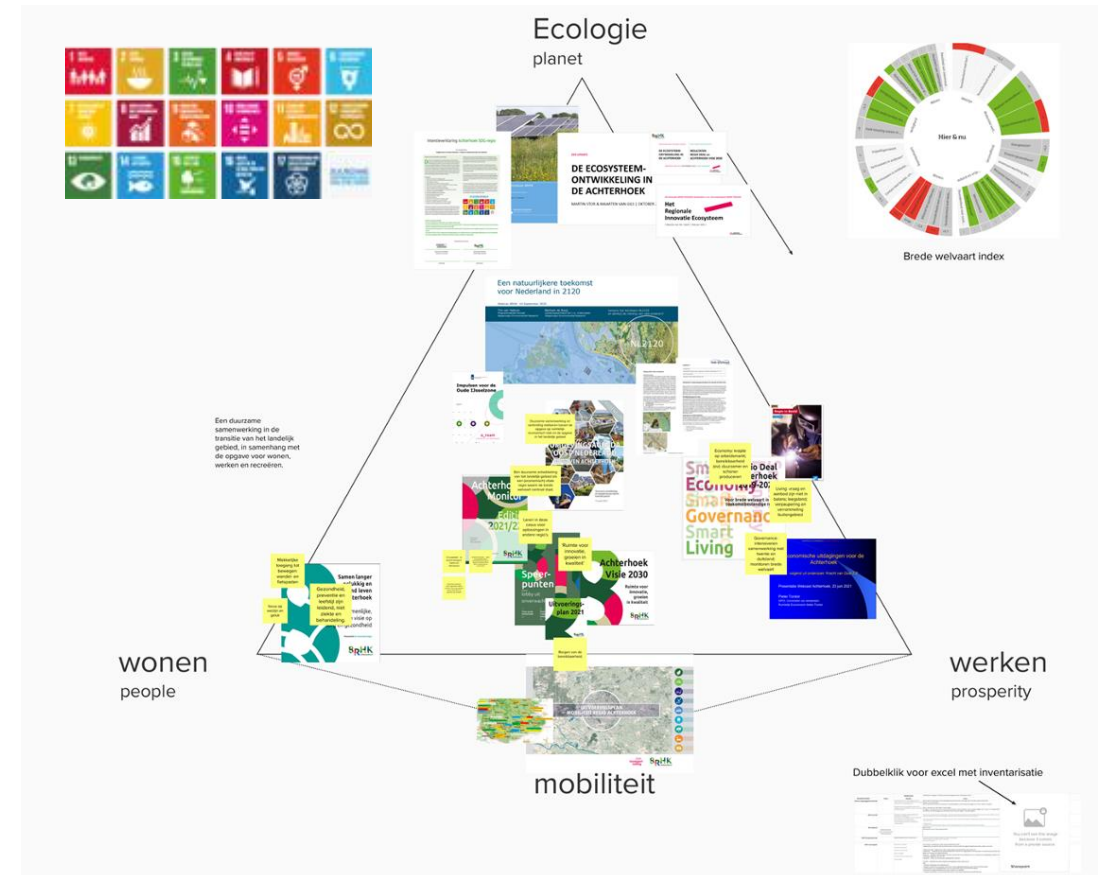
.... het combineren en concretiseren van nationale doelstellingen in samenhang met de doelstellingen van de Achterhoek voor het **groeien in kwaliteit**, zodat win-win situaties ontstaan;

... het gebiedsgericht slim inzetten van combinaties van instrumenten uit sectorale programma's;

... het uitwerken van deelgebieden waar verschillende opgaven samenkomen en er gezamenlijk aan oplossingen kan worden gewerkt. **Een van de deelgebieden zal als onderwerp de synergie tussen stad en platteland hebben, waarbij proeftuinen een rol kunnen spelen.**

Context Achterhoek

- Achtergronddocumenten
- Focus
 - Wonen
 - Werken
 - Mobiliteit
- Vanuit landschappelijk kapitaal als basis

Context Rijksbeleid

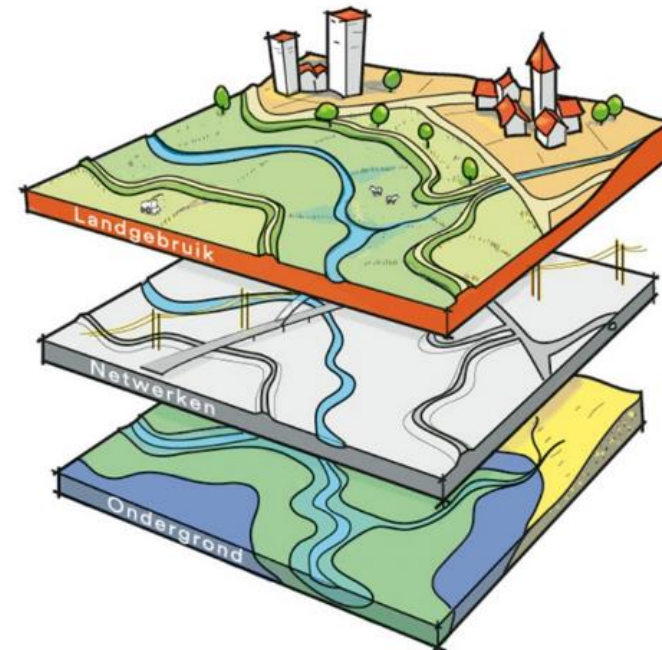
NOVI

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt doelen voor een toekomstbestendig ruimtegebruik en hanteert hierbij de volgende afwegingsprincipes:

1. Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
3. Afwentelen wordt voorkomen.

Bodem en water sturend ('NOVEX')

o.a. lagenbenadering

Ingrediënten Achterhoek

Levende landschappen

- Coulisselandschap, afwisselend: rivier, beken, plateau
- Rust en ruimte
- Verweving natuur, cultuur, wonen, werken
- Koploper kringlooplandbouw, veel innovatie in landelijk gebied

Opgaven Achterhoek

Levende landschappen

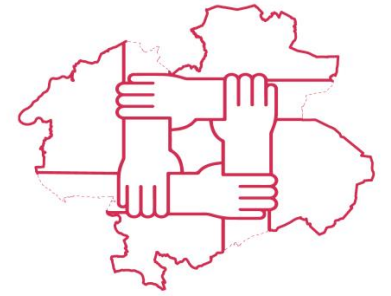
- Biodiversiteit, stikstof, klimaatadaptatie
- Ruimte voor energietransitie
- Transformatie: vrijkomend agrarisch vastgoed
- Nieuwe verdienmodellen in balans met kwaliteit leefomgeving

Ingrediënten Achterhoek

Sterke gemeenschappen

- Naoberschap
- Hoge score op Brede Welvaart
- Collectieve aanpakken, zelfredzaamheid
- Synergie tussen stad en platteland, complementariteit tussen steden en het omliggende landelijk gebied in economische ontwikkeling

Anouk Echteld
@anoukechteld

Samen met 44 Achterhoekers sprak ik een boodschap in omdat het juist nu, in deze bijzondere tijd, belangrijk is dat we samen sterk blijven staan ❤️
achterhoekinbeweging.nl/scholder-an-sc...
#scholderanscholder #naoberschap #achterhoek

4:49 p.m. · 8 apr. 2020 vanuit Doetinchem, Nederland · Twitter for Android

3 Vind-ik-leuks

Opgaven Achterhoek

Sterke gemeenschappen

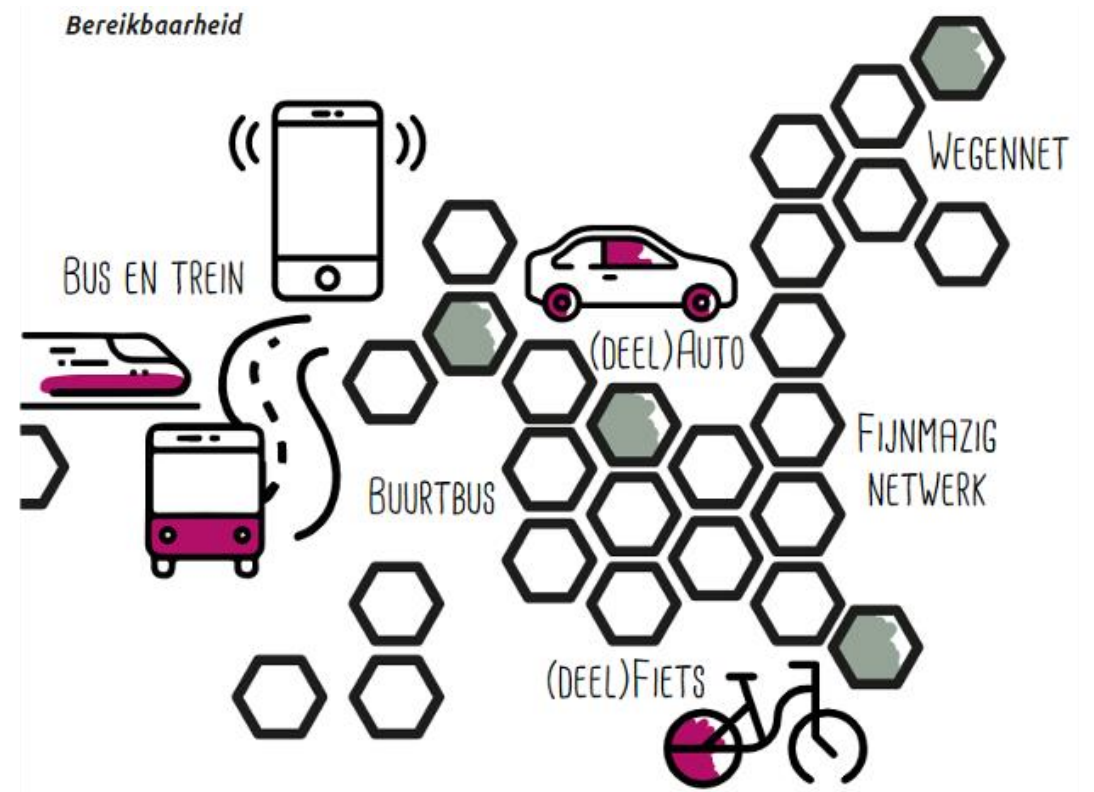
- Tekorten op de woningmarkt, in stad, dorp, buitengebied.
- Vernieuwing landelijk gebied benutten om te sturen op een evenwichtige bevolking/ arbeidskrachten, voor Achterhoekers en nieuwkomers.
- Herwaarderen traditie: samen, delen, collectieve aanpak als aanvulling op privaat en publiek.

Ingrediënten Achterhoek

Nabij en verbonden

- Nationale verbindingen om de Achterhoek heen.
- Multimodaal systeem: OV (trein en bus) als raster door de regio; veel auto, fiets.
- Verschillende doelgroepen in steden, kleine kernen en landelijk gebied, dit vraagt maatwerk.
- Collectief georganiseerd vervoer is een lokale kracht (naoberbus, carpoolen, deelmobiliteit).
- Afstanden geschikt voor snelfietspaden.

Opgaven Achterhoek

Nabij en verbonden

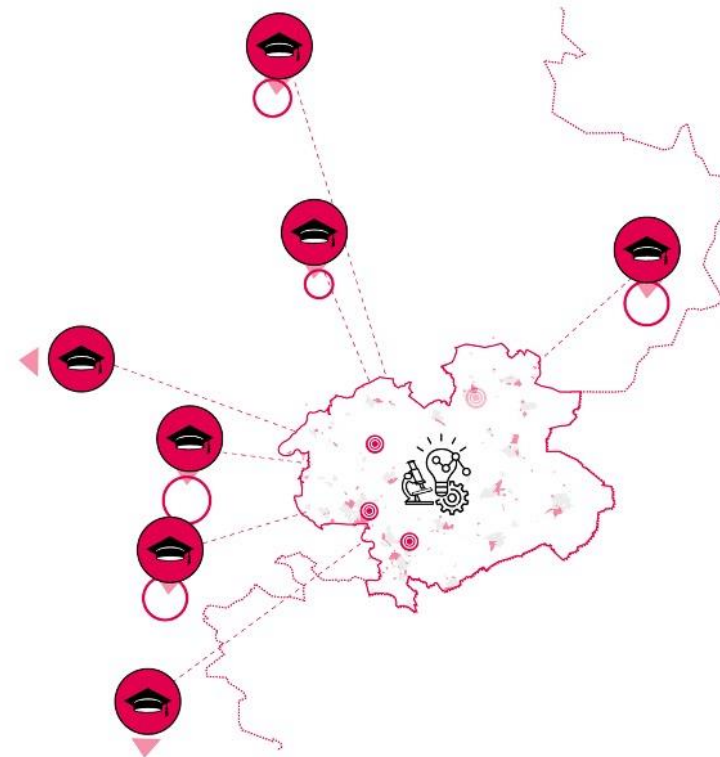
- Beter verknopen:
 - Nationaal en regionaal systeem
 - regionaal en lokaal systeem
- Realiseren van een duurzamer, efficiënter multimodaal *daily urban system* met een groter deel HOV en (e-)fiets.
- Meer collectief en flexibel vervoer op alle schaal niveaus faciliteren (benut ook de mogelijkheden van ICT/maas).
- Plek specifieke mobiliteitshubs.

Ingrediënten Achterhoek

Innovatiecultuur

- Open innovatiesysteem, o.a.:
 - Robotica en 3D metaalprinten
 - Kringlooplandbouw
 - Circulaire economie en bouw
- Gewortelde familiebedrijven, sociaal kapitaal, vertrouwen.
- Innovatiecentra, korte lijnen naar kennisinstellingen.
- Innovatie ten dienste van duurzame toekomst en brede welvaart (*'Ruimte voor innovatie, groeien in kwaliteit'*).

Opgaven Achterhoek

Innovatiecultuur

- Tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten
- Bereikbaarheid met duurzame (deel)mobiliteit.

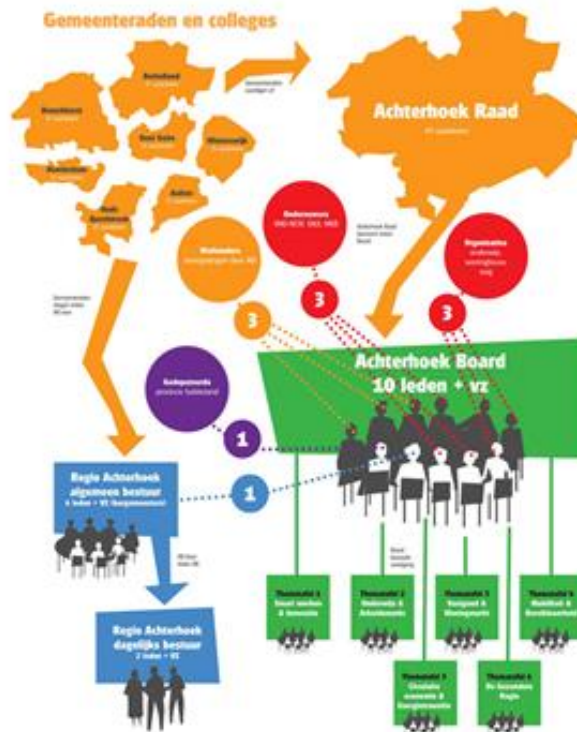

Ingrediënten Achterhoek

Achterhoek Aanpak

- 3 O Samenwerking.
- Maatschappelijke opgaven verbinden aan (latente) marktvraag.
- Sterke horizontale samenwerking: vanuit vertrouwen mandaat inleveren als dat effectief is, elkaar ruimte gunnen.
- Vraaggestuurd, maatwerk, flexibel.
- Experimenteren, leren, verspreiden met inzet van coaches en makelaars.

Samenwerken in de Achterhoek

Opgaven Achterhoek

Achterhoek Aanpak

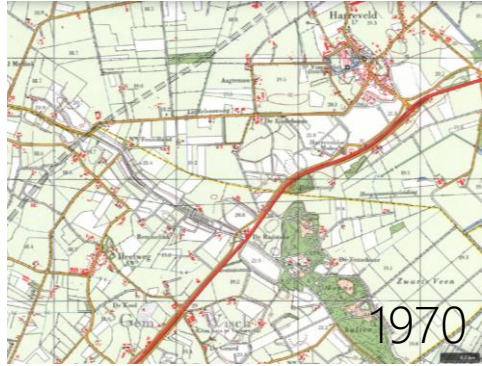
- Transparantie: wat gebeurt waar?
- Effectieve netwerksturing t.b.v. selectiviteit, complementariteit, prioritering.
- Hoe kwaliteitsnormen borgen (als voorwaarde voor 'ontregelen' en experimenteerruimte).

Legenda Achterhoek

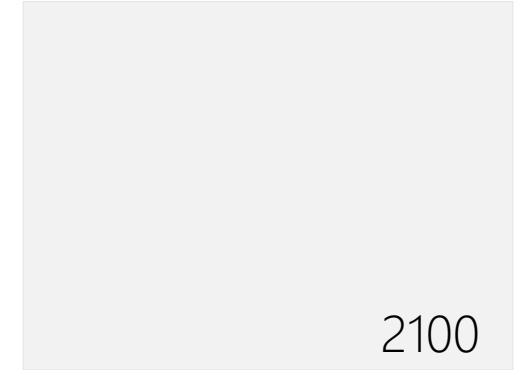
1910

1970

2020

2100

1900

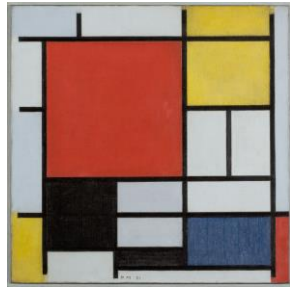
2100

Meervoudigheid,
kleinschalig, lokaal,
circulaire economie,
zuinig op materiaalgebruik
analoge samenleving
sterke regionale identiteiten

Functiescheiding en specialisatie,
Schaalvergroting, globalisering,
lineaire economie,
verspilling grondstoffen
analoge samenleving
trend naar uniformering,
verschillen verdwijnen

Meervoudigheid,
lokaal en globaal ('glocal')
circulaire economie
dematerialisatie (o.a. door verschuiving van
bezit naar gebruik)
digitaal verbonden samenleving
Kans voor revitalisering regionale identiteit

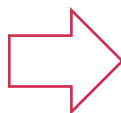
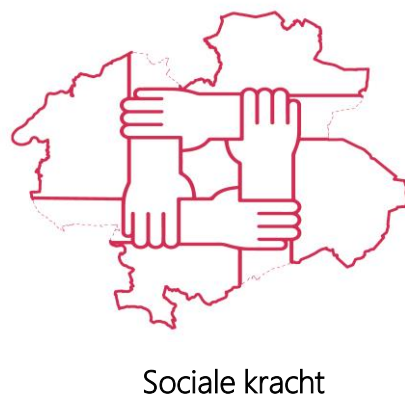
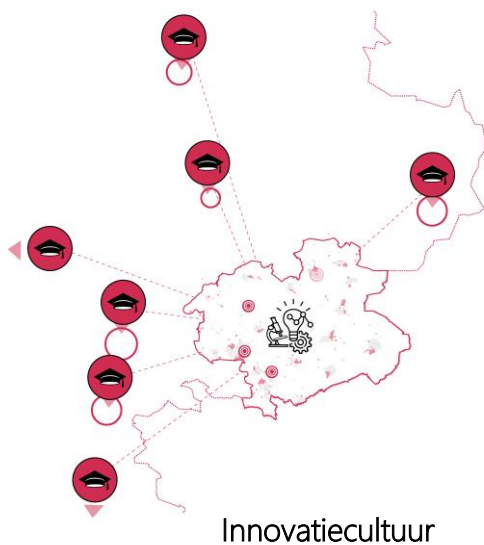
Mondriaan 2100: nieuw mozaïek

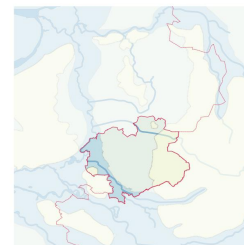
1900

2100

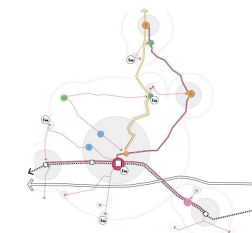
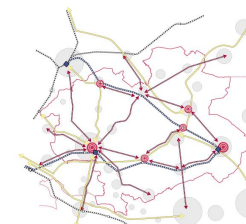
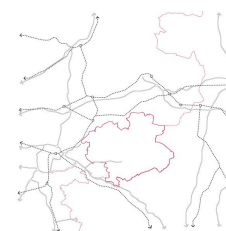
Achterhoek Aanpak als drijvende kracht

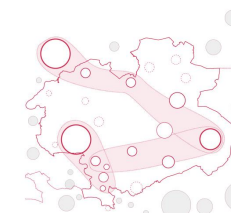
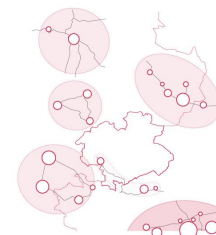
Levende
landschappen

Nabij &
verbonden

Sterke
gemeenschappen

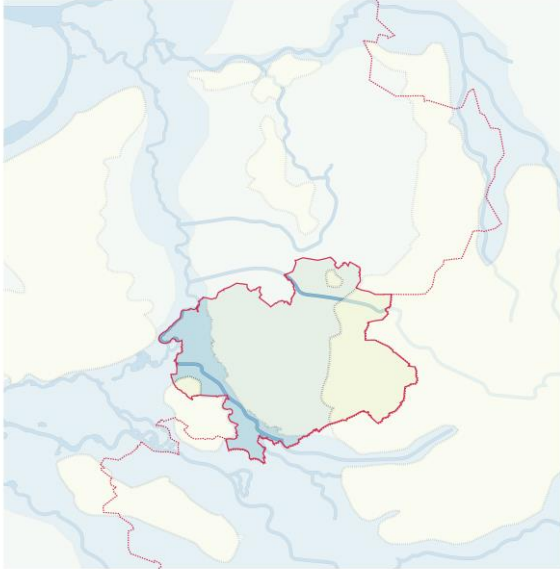

bovenregionaal

regionaal

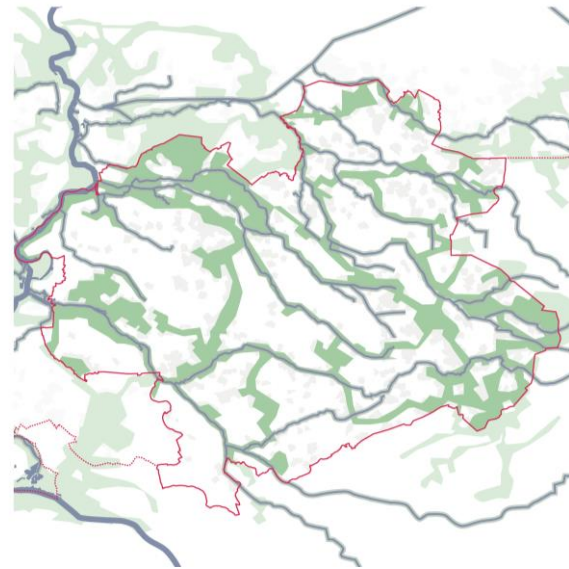
lokaal

Levende landschappen

Bovenregionaal

- Delta
- Vlak middengebied
- Plateau van Winterswijk

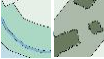

Regionaal

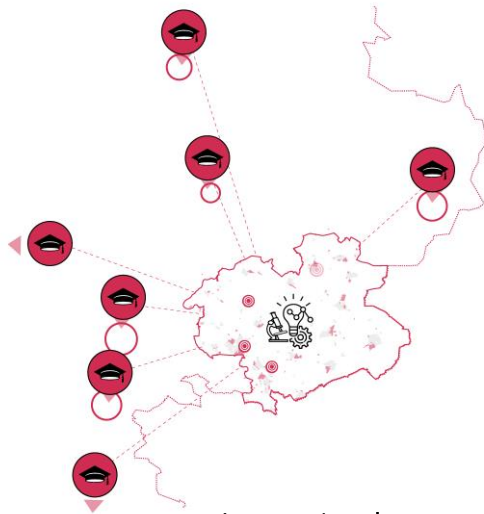
- Natuur netwerk
- Robuuste Beekdalen en vitale Oude IJssel
- zandruggen

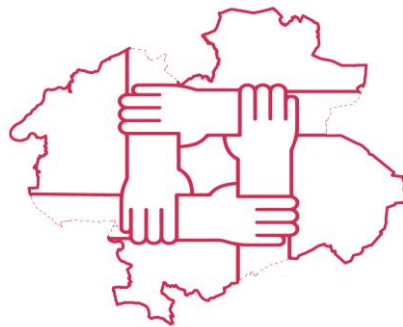
Lokaal

- beken en zandruggen
- Coulissen, houtwallen en lanen
- cultuurhistorische waarden
- Water (droogte opgaven)
- Verweven stad/ dorp en land

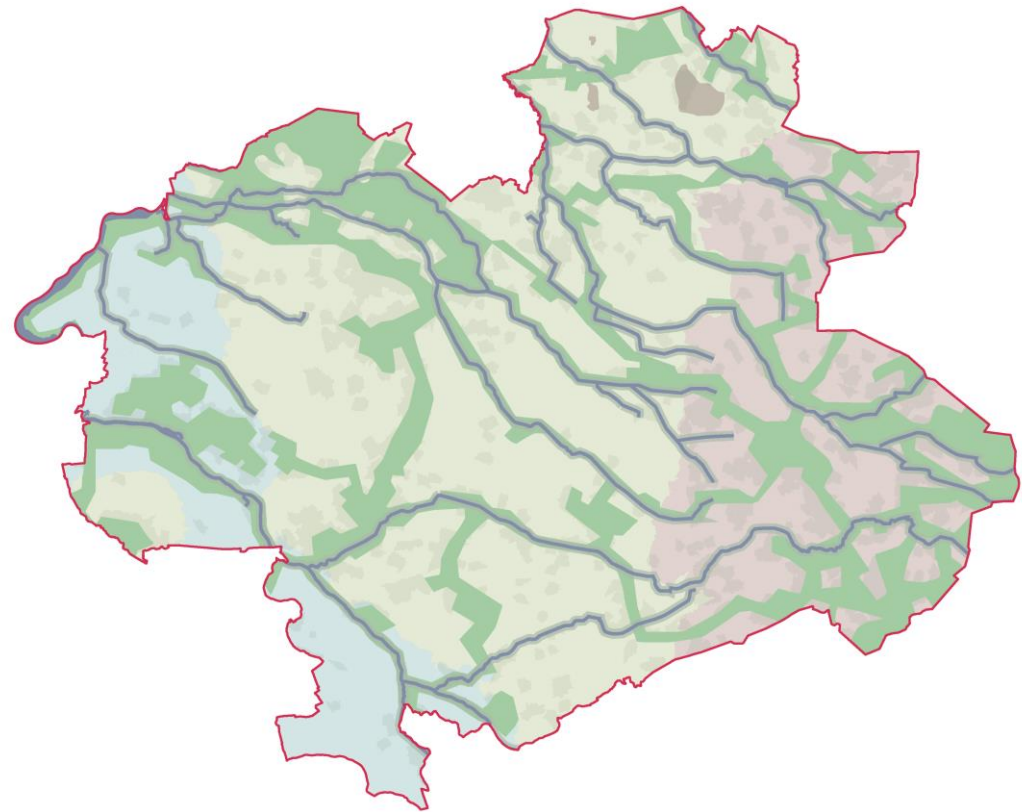
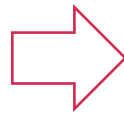
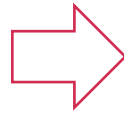
Achterhoek kleurt vanuit landschappelijk mozaïek

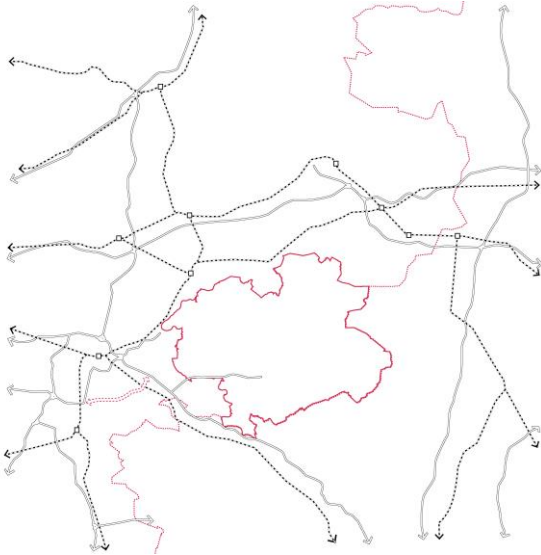
Innovatiecultuur

Sociale kracht

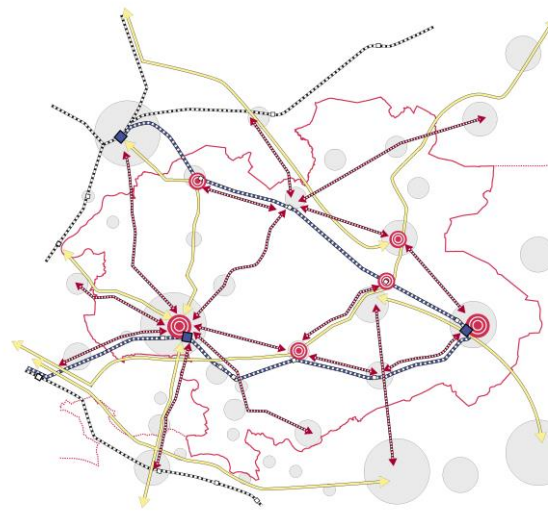

Nabij en verbonden

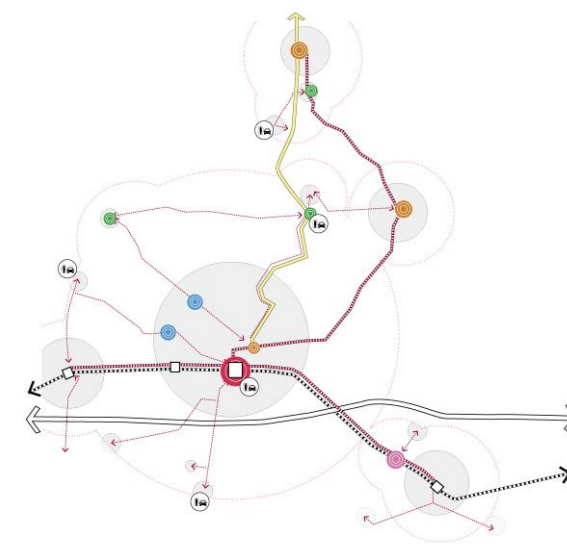
Bovenregionaal

- Spoor (intercity en HSL),
- snelweg

Regionaal

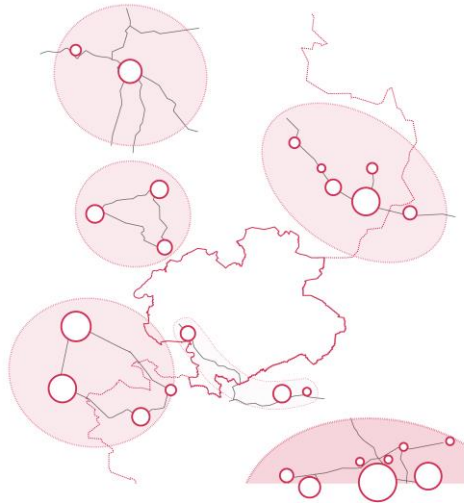
- Regio express
- HOV lijnen over grenzen
- Snelfietsroutes
- Multimodale regionale hubs

Lokaal

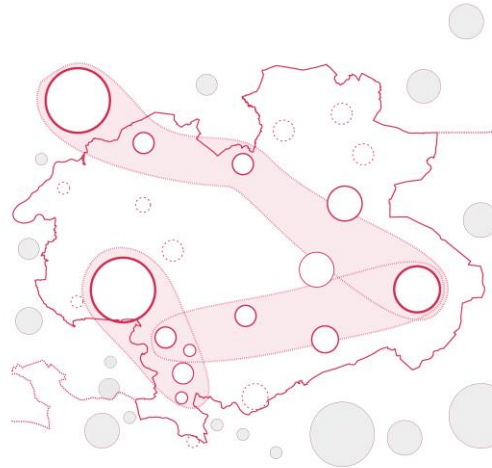
- HOV
- locatie specifieke hubs
- Snelfietspaden tussen stations en kernen
- Fijnmazig netwerk fietspaden
- Collectief- of deelvervoer

Sterke gemeenschappen

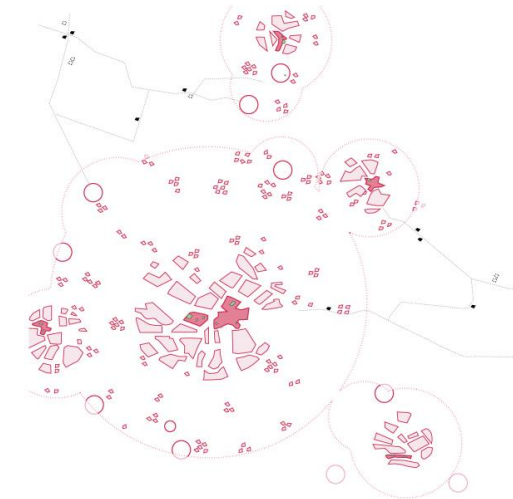
Bovenregionaal

 Ontspannen wonen tussen verstedelijkte regio's.

Regionaal

 noordelijke en zuidelijke kernenband
 Kern in open tussengebied

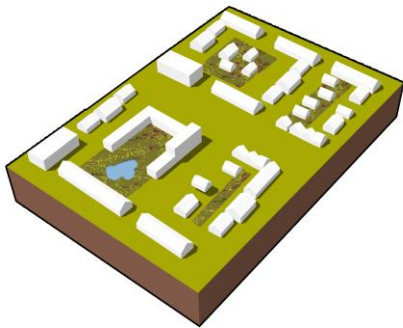
Lokaal

 Type afstemmen op plek
 Bouwen op fietsafstand

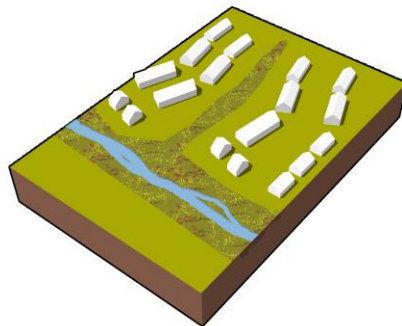
Sterke gemeenschappen

Lokale inkleuring

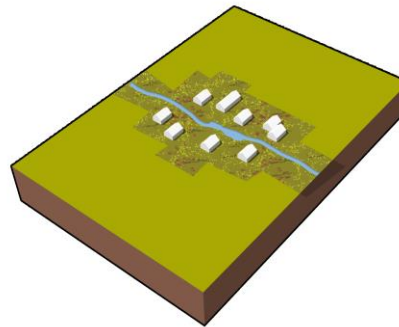
- organisch groeien
- collectief ontwikkelen
- landschap als basis

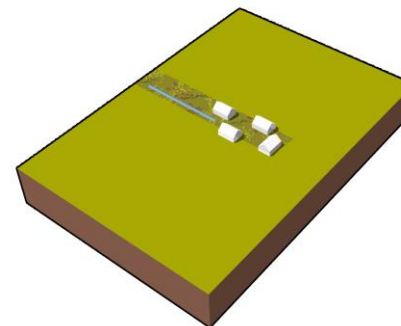
Groene verdichting en
herstructurering kern

Met landschap verweven
(rafel)randen

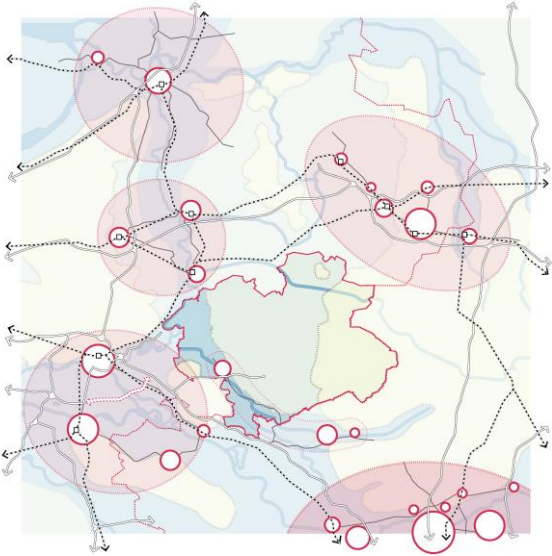

Clusters in het landschap

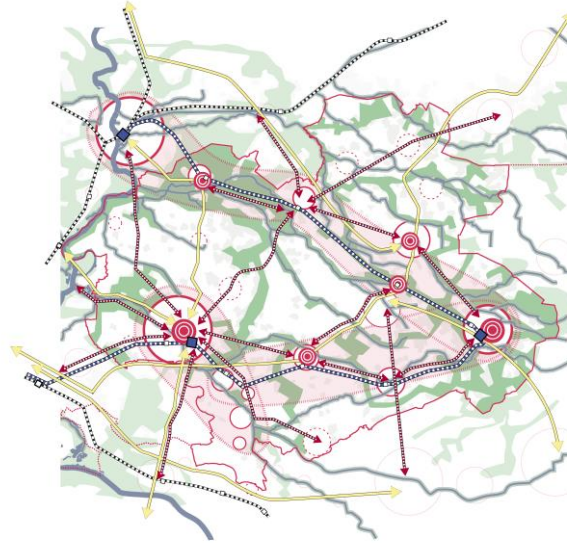
Nieuwe erven (VAB's)

Achterhoek door de schaalniveaus

Bovenregionaal

- Bereikbare luwte,
- landschappelijke verschillen leiden tot nieuw mozaïek .

Regionaal

- Stedenbouw en landschapsbouw in balans,
- schaalniveaus koppelen,
- landschappelijk raamwerk versterken

Lokaal

- Door-ontwikkelen parklandschap,
- groeien in kwaliteit als principe,
- zorgvuldig benutten wat er is (landschap, gemeenschap, hubs).

Naar een meerkleurige legenda